

PIKT / Prednáška 9 / 6.5.2013

13.5.2013 – prednáška nie je, je doskúšanie k zápočtom

TOTO je posledná prednáška!

Zákon o osobných údajov sa čoskoro u nás zmení, takže toto všetko môže byť za krátku chvíľu zastarané ☺

Ochrana osobných údajov

MEDZINÁRODNÉ PRAMENE (STAČÍ TRI VEDIEŤ)

- Zmluva o EU v jej medzinárodnom znení
- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv
- Smernica Európskeho parlamentu Rady 95/46/EC o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov
- Dohovor Rady Európy č. 108 o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov

VNÚTROŠTÁTNE PRAMENE

- Ústava SR
 - Článok 19
 - Článok 22
- Občiansky zákonník
 - ochrana osobností §11
- Trestný zákon
 - §374
 - §247

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY OCHRANY (TOTO VRAJ NA SKÚŠKE NEBUDE, LEN PRE ZAUJÍMAVOSŤ TO MÁME VEDIEŤ ☺)

- Zásada zákonnosti
- Zásada správnosti
- Zásada určenia účel u spracovania údajov
- Zásada nediskriminácie
- Zásada bezpečnosti
- Dohľad a sankcie
- Cezhraničný prechod osobných údajov

PREDMET ZÁKONA

- Ochrana osobných údajov fyzických osôb
- Zásady spracúvania osobných údajov
- Bezpečnosť osobných údajov
- Ochrana práv dotknutých osôb
- Cezhraničný tok osobných údajov
- Registráciu a evidenciu informačných systémov
- Zriadenie, postavenie a pôsobnosť Úradu na ochranu osobných údajov SR

PÔSOBNOSŤ ZÁKONA – VZŤAHUJE SA NA:

- Orgány štátnej správy
- Orgány územnej samosprávy
- Iné orgány verejnej moci
- Ako aj na právnické a fyzické osoby
 - ktoré spracúvajú osobné údaje
 - určujú účel a prostriedky spracúvania
 - poskytujú osobné údaje na spracovanie
- Na prevádzkovateľov, ktorí nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území SR alebo členského štátu EU
- Osobné údaje, ktoré sú systematicky spracúvané úplne alebo čiastočne spracované automatizovanými prostriedkami

NEVZŤAHUJE SA NA OCHRANU OSOBNÝCH ÚDAJOV

- Ktoré spracúva fyzická osoba pre vlastnú potrebu v rámci výlučne osobných alebo domácich údajov, činností ako je vedenie osobného adresára alebo korešpondencia
- Boli získané náhodne bez predchádzajúceho určenia účelu a prostriedkov spracovania, bez zámeru ich ďalšieho spracovania v usporiadanom systéme podľa osobitných kritérií a nie sú ďalej systematicky spracované

OSOBNÉ ÚDAJE

- Údaje týkajúceho sa
 - určenie alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo

VŠEOBECNE POUŽITELNÝ IDENTIFIKÁTOR

- Zákon č.. 301/1995 Z.z. o rodnom čísle č. §2

OSOBITNÉ KATEGÓRIE OSOBNÝCH ÚDAJOV

- Rasový alebo etnický pôvod
- Politické názory
- Náboženskú vieru alebo svetonázor
- Členstvo v politických stranách
- Členstvo v odborových organizáciach

- Údaje týkajúce sa zdravia a pohlavného života
- **Zakázané zhromažďovať okrem**
 - ak osoba dala súhlas na takéto zhromažďovanie
 - alebo na základe osobitného zákona
 - ak je nevyhnutné na ochranu životne dôležitých záujmov dotknutej osoby
 - ak ide o osobné údaje na účel poskytnutia zdravotnej starostlivosti
 - ak ide o spracovanie osobných údajov v sociálnej poisťovni

POVINNÉ / OPRÁVNENÉ SUBJEKTY

- Prevádzkovateľ (FO / PO)
- Sprostredkovateľ (FO / PO)
- Zástupca prevádzkovateľa (FO / PO)
- Zodpovedná osoba (FO)
- Oprávnená osoba (FO)
- Dotknutá osoba (FO)

PREVÁDZKOVATEĽ / ZÁSTUPCA PREVÁDZKOVATEĽA

- Orgán štátnej správy
- Orgán územnej samosprávy
- Orgán verejnej moci
- PO alebo FO, ktorá určuje prostriedky spracovania osobných údajov

SPROSTREDKOVATEĽ

- Orgán štátnej správy
- Orgán územnej samosprávy
- Orgán verejnej moci
- PO alebo FO, ktorá spracúva osobné údaje v mene prevádzkovateľa alebo zástupcu prevádzkovateľa

ZODPOVEDNÁ OSOBA

- Fyzická osoba ktorá dozerá na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracovaní osobných údajov
- Ak zamestnávateľ zamestnáva viac ako päť osôb, musí písomne poveriť zodpovednú osobu

OPRÁVNENÁ OSOBA

- Fyzická osoba ktorá prichádza do styku s osobnými údajmi
 - v rámci pracovnoprávneho vzťahu
 - štátnozamestnaneckého pomeru
 - služobného pomeru
 - členského vzťahu
 - na základe poverenia
 - v rámci výkonu verejnej funkcie

DOTKNUTÁ OSOBA

Každá fyzická osoba ktorej údaje sa spracúvajú.

ZÁKLADNÉ POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽA (§6)

- Pred začatím spracovania jednoznačne vymedziť účel spracovania
- Určiť prostriedky a spôsob spracovania
- Získavať osobné údaje výlučne na vymedzený alebo ustanovený účel
- Aby sa získavali len nevyhnutné osobné údaje, ktoré svojím rozsahom zodpovedajú účelu ich spracovania

SÚHLAS DOTKNUTEJ OSOBY

- Osobné údaje je možno spracovávať len so súhlasom dotknutej osoby
- Súhlas sa preukazuje zvukovým, zvykovo-obrazovým alebo čestným vyhlásením

NÁLEŽITOSTI POSKYTNUTÉHO SÚHLASU

- Kto súhlas poskytol
- Komu sa tento súhlas dáva
- Na aký účel
- Zoznam alebo rozsah osobných údajov
- Dobu platnosti súhlasu
- Podmienky jeho odvolania
- Súhlas daný v písomnej forme je bez vlastnoručného podpisu dotknutej osoby **neplatný**

Osobný údaj sa považuje za správny pokiaľ sa nepreukáže opak

LIKVIDÁCIA OSOBNÝCH ÚDAJOV

- Ak sa splní účel spracovania osobných údajov, prevádzkovateľ bezodkladne zabezpečí ich likvidáciu
- Opravu alebo likvidáciu osobných údajov oznámi prevádzkovateľ do 30 dní od ich vykonania dotknutej osobe a každému komu ich poskytol

Za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá prevádzkovateľ a sprostredkovateľ

KEDY JE PREVÁDZKOVATEĽ POVINNÝ VYPRACOVAŤ BEZPEČNOSTNÝ PROJEKT

- Ak sú v IS spracované osobitné kategórie osobných údajov
- Ak je IS prepojený na verejne dostupnú počítačovú sieť
- Ak je IS prevádzkovaný v počítačovej sieti
- Ak IS slúži na zabezpečenie verejného záujmu

AK SA SPRACÚVAJÚ KATEGÓRIE OSOBITNÝCH ÚDAJOV

- Právo Úradu na ochranu osobných údajov
 - požadovať od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa predloženie hodnotiacej správy o výsledku auditu bezpečnosti IS
- Audit bezpečnosti IS
 - môže vykonávať len externá, odborne spôsobilá PO alebo FO
 - ktorá sa nepodieľala na vypracovaní bezpečnostného projektu
 - a nie sú pochybnosti o jej zaujatosti

BEZPEČNOSTNÝ PROJEKT (§16)

- Vymedzuje rozsah a spôsob technických, organizačných a personálnych opatrení
- Spracúva v súlade
 - so základnými pravidlami bezpečnosti
 - vydanými bezpečnostnými štandardmi
 - právnymi predpismi
 - Medzinárodnými zmluvami
- Obsahuje
 - bezpečnostný zámer
 - analýzu bezpečnosti IS
 - bezpečnostné smernice

BEZPEČNOSTNÝ ZÁMER

- Vymedzuje bezpečnostné ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť na ochranu IS pred ohrozením jeho bezpečnosti

ANALÝZA BEZPEČNOSTI IS

- Je podrobný rozbor stavu bezpečnostného systému
- Obsahuje
 - kvalitatívnu analýzu rizík
 - ...

BEZPEČNOSTNÉ SMERNICE

- Upresňujú a aplikujú závery vyplývajúce z bezpečnostného projektu na konkrétne podmienky prevádzkovateľa IS

POVINNOSTI ZODPOVEDNEJ OSOBY (ASPOŇ 4 VEDIETĚ)

- Súčinnosť s úradom pri plnení úloh patriacich do jeho pôsobnosti
- Na požiadanie je povinná predložiť kedykoľvek svoje písomné poverenie
- Dohľad nad plnením základných povinností prevádzkovateľa
- Poučenie oprávnených osôb
- Vybavovanie žiadosti dotknutých osôb
- ...

ÚRAD NA OCHRANU OSOBNÝCH ÚDAJOV (ASPOŇ 5 VEDIEŤ)

- Ak osobných údajov spracovávajú spravodajské služby, dozor nad ochranou osobných údajov vykonáva Národná rada Slovenskej Republiky podľa osobitného zákona
 - Úrad plní oznamovaciu povinnosť
- Úrad prijíma opatrenia na vykonanie rozhodnutí Európskej komisie vydaných v oblasti ochrany osobných údajov
- Predbežne sleduje stav ochrany osobných údajov, registráciu IS a vedenie evidencie o IS
- Odporúča prevádzkovateľov oparenia na zabezpečenie ochrany osobných údajov v IS
- Kontroluje spracovanie osobných údajov v IS a ukladá sankcie pri porušení povinností uvedených v tomto zákone od prevádzkovateľa a jeho zamestnancov doklady, písomnosti, vyjadrenia, a ďalšie materiály určené na výkon kontroly
 - vrchní inšpektor, ostatní inšpektori, podpredseda úradu, podpredseda úradu sú oprávnení vstupovať na pozemky do budovy alebo miestností prevádzkovateľom a vyžadovať
- Podáva oznámenie orgánom činným v trestnom konaní
- Podieľa sa na príprave všeobecne záväzných právnych predpisov
- Vyjadruje sa k návrhom zákonov
- Predkladá Národnej rade SR správu o stave osobných údajov najmenej raz za dva roky